

JÁSZAPÁTIÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Előfizetési díj egy évre 20 korona. Egy példány ára 40 fillér. Megjelenik hetenkint egyszer. Hirdetések megegyezés szerint. Telefon: Jászapáti 26.

Miért omlott össze a régi világrend?

A proletariátus csupán történelmi hivatását teljesítette, amikor az országban minden hatalmat s ezzel a termelés irányítását is saját kezébe vette. Ez a történelmi hivatottság a proletariátus feladatává tette, hogy a kapitalista termelésben meglévő ellentéteket megszüntesse és a termelés fejtelenségének egy tökéletesebb szervezet létesítésével véget vessen.

A kapitalista termelés legkirívóbb hibája a minél olcsóbban való termelés, a javaknak a lehetőleg legkisebb költséggel való előállítása, mert a szabad verseny mellett csak így tudja a fogyasztó piacot magának biztosítani.

Az olcsó termeléshez vezető eszközök legfontosabbjai: a tökéletesebb eszközök feltalálása és megfelelőbb eljárásai módok alkalmazása — a termelők akaratától függetlenek. Vannak azonban oly eszközök, melyek magától a termelőtől függenek és e részben a legjelentősebb a termelt javak mennyiségének növelése, mert a tömegtermelés csökkenti az egy-egy termelvényre eső költséget, másrészt a termelési költségek leszorításának hatásos eszköze a munkabérek lenyomása. Mi sem természetesebb, mint hogy minden tőkés első sorban ehhez a legkönnyebben hozzáférhető módhoz fog folyamodni.

Ime tehát, itt szemlélhetjük a tőkés termelés egyik legkirívóbb ellentmondását!

Az egyik oldalon igyekszik megnövelni a végtelenségig a termelvények mennyiségét, a másik oldalon a minimumra csökkenti a munkabéreket s nem veszi észre, hogy éppen ez által meggyengíti a termelt javakra ráutalt nagy tömegeknek, a proletárok százezreinek vásárló erejét. Telt raktárak és nélkülöző tömegek, ezek voltak a legszomorúbb kísérő jelenségei a háború előtti kapitalista berendezkedésnek. Telt raktárak az egyik oldalon és nélkülöző nincstelen tömegek a másik oldalon, ez hozta magával, hogy a termelést időnként be kellett szüntetni s egy kapitalistának a szive sem fájdult meg a miatt, hogy ezrével dobtá oda az éhhalálnak a munkanélkülivé lett proletárokat.

A háború még további ellentmondásokat is hozott felszínre, amelyek fáradhatatlanul rágszigáló szű módjára kezdték ki a kapitalizmus törzsét. A háború a termelő eszközök leromlását, tönkremenését és ezzel az egész termelés tetemes megcsökkenését okozta egyrészt, másrészt viszont igényesebbé, öntudatosabbakká tette az elnyomott proletárokat, akiknek folyton fokozódó igényeit ez a leromlott, legyengült, halálos kórban vonagló kapitalizmus kielégíteni már nem tudhatta.

A kapitalizmust tehát ezek a belsejében dúló kóros ellentétek pusztították voltaképpen el, miután az egész szervezetet előzőleg

már alaposan legyengítették. A proletariátusnak forradalmi fellépése csak siettette ezt a bomló folyamatot s irányt adott a további fejlődésnek.

A szocialista társadalomban a termelés menetét a felmerülő szükségletek fogják irányítani. Nem fogja túrni a tobzódó kényelmet és pompát az egyik parton s az életnek meg nem szűnő szenvedéseit és megpróbáltatásait a másik parton. Ahogyan az egyes ember józanul csakis akkor költ-het fényűzési dolgokra, amikor az elsőrendű életszükségei már kielégülést nyertek, ugyanúgy a társadalom is csak akkor engedheti meg a fényűzési javaknak előállítását, ha már minden egyes tagjának életszükségeiről megfelelő módon gondoskodás történt.

A múltban egy neves közgazdász a társadalmat terített asztalhoz hasonlította, ahol azonban nem jut mindenki számára teríték. A mindenbe belenyugvó régiek szerint innét eredt azután minden baj és nyomorúság. Mi, szocialisták, azt mondjuk, hogy a természet asztalán mindenki számára egyformán terítettek, csak a falánk, kapzsi és kufárlelkűek elorozták az eledelt a gyöngébbek és szemérmesebbek elől. A szocialista társadalom asztalánál mindenki, aki dolgozik, egyenlően helyet talál s ha bőség lesz, egyenlően fogunk annak örüvendezni s ha netalán nélkülözések ideje következ-nék el, az is enyhülni fog azáltal, hogy sokak, mindannyiunk között oszlik meg.

Darvas.

Szabad betétek.

A proletáruralom első napján megszüntettük a takarékpénztári betétek szabad kivételét és elrendeltük, hogy csak az összeg 10 százaléka, legfeljebb azonban havonta 2000 korona vehető ki. Erre a rendszabályra akkor feltétlenül szükség volt. Ha megengedtük volna, hogy bárki egész betétjét egyszerre kivehesse, megeshetett volna, hogy a nagy megrohanás folytán az összes pénztintézetek

csődbe jutottak volna s képtelenek lettek volna betevőiknek pénzt kiadni. A burzsoáziáról fel kellett tételni, hogy pusztán az új uralom megbuktatása céljából kiszedett volna minden pénzt és igyekezett volna felforgatni az egész gazdasági életet.

A betétek kiszedésének korlátozására másfelől azért volt szükség, hogy a burzsoázia költségei lehetőségét megszorítsuk. Ha kiengedtünk volna venni minden pénzt, a nagybirtokosok és tőkésék 10 évre ellátták volna magukat készpénzzel és ugyanúgy élhettek volna, mint eddig. Végül ellenforradalmi mozgalmak szervezését nagyon megkönnyítette volna, ha az uralkodó osztály korlátlan mennyiségű készpénzzel rendelkezik. Nincs ellenben szükség további korlátozásra azoknál, akik most helyezik el újonnan pénzüket az állam ellenőrzése alatt álló pénztintézeteknél, mert milyen eredetű pénzt lehet ma elhelyezni? Becsületos munkával szerzett, nem kizsákmányolásból szerzett pénzt. A kizsákmányolás immár közel két hónapja megszűnt Magyarországon. Ami pénz most a takarékbába kerül, becsületos pénz.

A munkás és tisztviselő, akinek bérét a kormányzótanács megfelelő magasságra emelte, de aki ezt a pénzt pillanatnyilag nem tudja kiadni, mert a háború, a termelés csökkenése s a korlátozott fogyasztás folytán nincs elég vásárlási lehetőség, — fölös pénzzel rendelkezik. Szintúgy a munkás vöröskatona, aki megkapja otthon a munkabérét, a harctéren a zsoldját, továbbá a földműves kigazda, akinek a proletáruralom meghagyta a gazdaságát, a földjét, házát, állatait és akit most az adófizetés alól is felmentett.

A vörös katona, az ipari proletár, a dolgozó földműves saját munkájával szerzett pénzt helyezheti csak el a pénztintézeteknél, ezeknek tehát minden kedvezményt megadhatunk; teljesen szabad rendelkezést a betét felett és rendes kamatozást.

De nemcsak nagy előnyt szerez az, aki ezentúl pénzt helyez a takarékbába, hanem szolgálatot is tesz a proletár államnak. Mint minden mozgósítás alkalmával, úgy most is felbukkant egy kellemetlenség, az apró bankjegyek hiánya. A frontra menő hadsereg óriási mennyiségű aprópénzt visz magával, amely végeredményben ott reked a falvakban a földműveseknél és boltosoknál, a katona apróbb bevásárlása nyomán. Ezek az apró bankjegyek hiányoznak most a forgalomból. Ilyenkor ugyanis mindenki attól fél, hogy majd kifogy az aprópénz s ezért visszatartja azt magánál, pedig ezzel csak még jobban növeli az aprópénz-hiányt. Első sor-

ban tehát arra volna szükség, hogy az apró bankjegyek, az 1, 2, 10, 25, 50 koronások kerüljenek vissza a Tanácsköztársaság pénzügyébe. A nagyobb bankjegyekre kevésbé van szükség.

A munkások legkényelmesebben az általuk kitűnően ismert, régóta az ő tulajdonukat képező Általános Fogyasztási Szövetkezeteknél helyezhetik el fölösleges pénzüket. Tegyük is azt meg. Gyűjtsenek egy összeget arra az időre, amikor a proletariátus győzelme az egész világra kiterjed, amikor már nem kell hadiszereket gyártani és minden proletárnak módjában lesz szép bútort, rendes ruhát, sok könyvet és minden egyebet vásárolni, külföldre utazni stb., akkor jó hasznát fogja látni megtakarított pénzének.

Elhelyezheti bárki felesleges pénzét az országos bizalomnak örvendő postatakarékpénztárnál, amely az országnak minden kis falujában fellelhető. A kisközségek végül elhelyezhetik fölös pénzüket az ő régi, jól bevált intézményüknél, az Országos Központi Hitelszövetkezet fiókjainál, amelyeket kisközségek vezetnek és amelyek abszolút biztonságot nyújtanak a betevőknek. Ismételjük, mindenki, akinek van pénze, azt most már nyugodtan elhelyezheti és bármikor újra kiveheti.

Milyen is az ördög?

A végtelenbe vesző világtengerek bármilyen csöpp kis szigetén, ahol emberi lények laknak, épen úgy hisznek a szellemekben, mint a milliós városok kő- és vaspalotáiban. Még az olyanok is, akik tagadják az Isten vagy az istenek létezését, félnek a szellemek hatalmától.

A Krisztus előtt évezredekkel virágzó népek azt gondolták, hogy a tűzben, vízben, levegőben szellemek laknak s megkülönböztettek jó és rossz szellemeket. A zsidó nép szent könyveiben, melyeket a kereszténység is »szentírásnak« tekint, igen sokszor van szó jó szellemekről, angyalokról és ezekkel ellentétben az ördögökről, a gonosz szellemekről. De a szent könyveken kívül virágzott még a zsidó nép körében sok olyan babona, melyek a sátánra vonatkoztak s mikor a kereszténység első századaiban mindegyre jobban

kiszínezték az ördög alakját, ezeket a hagyományos babonákat is felhasználták.

Jézus életében sokszor olvasunk az ördögről. Egész élete úgy tűnik fel, mint küzdelem a sátán hatalma ellen. Halála megváltás volt a kárhozattól, az ördög uralmától. Miután a kereszténység annyira felbecsülte az ördögöt, hogy magát az Isten egyszülött fiát állította vele szembe a küzdelemre, kezdtek sokat írni és beszélni arról, hogy milyen is az ördög? A papok azt tanították, hogy a régi pogány istenek tulajdonképpen ördögök voltak s a római vallás 33 ezer istensége utálatos lényekké alakult a jámbor hívők képzeletében. Ezek folytonosan küzdenek régi uralmukért s minden áron hatalmukba akarják keríteni a lelkeket. A hívők védője ezekkel szemben szűz Mária s a katolikus egyház 20 ezer szentje.

Évszázadonkint nyomon kísérhetjük, hogyan alakulnak a bukott angyalok utálatos ördögökké. A pogány tűzistenek mintájára sántának ábrázolják s a sántítást később azzal okolják meg, hogy az ördög egyik lába lóláb vagy libaláb. A rétek és hegyi erdők pogány istenét, Pánt, két szarvval ábrázolták, két hátsó lábán állva, félig emberi, félig állati alakban. A kereszténység átvette a pogány isten tulajdonságait oly módon, hogy ezeket is ráruházta az ördögre. A nép a bányákban lakó, föld alatt tanyázó kis szellemeket veres vagy szürke ruhás törpéknek képzelte. A keresztények így is képelték az ördögöt. Mikor a bűnöktől való elrettentésre a poklot irtózatos tüzes kemencékkel teli helynek mondták az egyházi írók, az ördögöt piszkos, fekete alaknak festették, az alvilági koromtól, szennyből, szemben a ragyogó tiszta angyalokkal. Amint a pogány istenek alakjukat tudták változtatni, úgy az ördög is megjelenhetett fekete paripa, kecskebak, disznó, farkas, kutya, holló,

kígyó és szép ember vagy nő alakjában. Mint félig állati alaknak gyakran a farkat is odarajzolták. Azt képzelték róla, hogy az emberekkel szövetségre is lép s híveit boszorkányoknak tartották. Csodákat is mívelhet, legalább a látszat szerint s egy időre boldoggá teheti azt, aki vele társul.

Ilyenné azonban csak a keresztény Európában alakult az ördög. Más hitű, más világrészben lakó embereknél nem ruházták fel ilyen tulajdonságokkal, ott megmaradt egyszerű ártó szellemnek. Igaz ugyan, hogy néhol még jobban tartanak tőle s félelemből imádják is, mint a jeziditák, de egészben véve a mi ördögünk van legváltozatosabban kiszínezve.

A felvilágosodás korának tudósai háborút indítottak az ördög ellen is, de vele nem tudtak úgy boldogulni, mint a boszorkányokkal. A katolikus papok még most is üzik az ördögöt az újszülött keresztelésekor s fogadalmat tételnek a kis világpolgárral, hogy ellene mond az ördögnek és minden incselkedésének.

De hát milyen is az ördög a valóságban? Eddig elmondtam azt, hogy milyennek képzelték az emberek s kénytelen vagyok bevallani, hogy mást nem is tudok róla. Éveken át jegyezgettem fel mindazt, amit az ördögről olvastam, hallottam (egy jókora könyv tellenek belőle) és azt látom, hogy az, amit tudunk róla, nem igaz, tehát valószínűleg az lesz az igaz, amit nem tudunk felőle.

Dr. Mátrai Ferenc.

Emlékezés Przemyslre.

Elterjedt a hír, mint a futótűz, hogy másnap hajnalban a várat feladjuk.

A délutáni parancsban elrendelték az utolsó munkákat a munkásosztatok részére. Ezek már nem alkotó munkák voltak, de rombolások.

A védelem készítése idején is rengeteg rombolásokat kellett végeznünk. A drótkadályokat, a váróvek előtti erdőségeket ki kellett vágnunk, hogy kilövés legyen a löállásokból és az erődökből és

hogy az ellenség meg ne közelíthesse észrevétlenül az erődítéseket. Az erődök legtöbbször dombokon voltak ugyan, de földbe építve és sűrű erdőséggel körülvéve, úgy, hogy be nem avatottak nem tudhatták fekvésüket sem. Először tehát az erdőségeket kellett kivágni. A fák törzseit otthagytuk akadálnak, össze-vissza heverve. Később azonban sugár irányban kellett elrendezni a fatörzseket, amelyeket nem bírtunk a váróvekbe behordani, hogy az ostromlók fel ne használhassák fedezékül. A váróvek előtti községekből a lakosságot kiköltöztettük és a közeli községeket, kastélyokat, parkokat felégettük, felrobbantottuk, kivágtuk, hogy ne szolgálhassanak az ostromlók fedezésére és hogy az ostromlottaknak kilátásuk és szabad kilövésük legyen.

Rengeteg millió értéket elpusztítottunk tehát már augusztus végén és szeptember elején.

És most azt a rengeteg millió értékű munkát, anyagot kellett ismét elpusztítanunk, melynek tökéletesítésén annyi keserves hónapon keresztül oly kínos fáradsággal kellett, állandó veszedelmek között, dolgoznunk.

Az erődöknél készített aknába ekrazitot hordtak az erődök légberopítésére. Parancsot kaptunk felrobbantani a municiók raktárakat, elégetni, a municiót felpukkantani, az ágyúkat felrobbantani, a hidakat, autókat összetörni, felégetni a kézi fegyvereket, lerombolni, összevagdossni a táviró- és telefonvezetékeket. A rombolás 22-én reggel 6 órakor veszi kezdetét s fél hétre mindennek el kell pusztítva lennie. A várak légberopítése is ekkor kezdődik s akkor azonnal kitűzik ott a fehér zászlókat.

Részben az izgalom miatt, részben pedig az egész éjszakán tartó pokoli ágyúzás miatt nem tudtunk aludni. Ébren vártuk a hajnali indulást utolsó munkánkra s borzongva szemléltük a tüzi játékot, melyet a Przemysl városra lőtt srappellek szétpukkanása az éj sötétjében nyújtott. Közben állandó gépfegyverropogás vegyült a kézi fegyverek és ágyúdörej hangjába.

Úgy látszott, hogy az oroszok az utolsó éjjel akarják bevenni a várnak legalább egy részét, hogy elmondhassák, hogy nem az éhség, hanem fegyveres győzelmük juttatta kezükre a várat.

Március 22-én hajnali 4 órakor már nagy nyüzsgés van a siedlicskai barakok körül, távoli csapatok közeledése hallatszik. Özönlenek a váróvból a megszálló csapatok a kaszárnya köré. Nehéz, fojtó a puskaporos levegő. A derengés erősödésével mind élénkebbé válik a kaszárnya körüli

dombvidék. Lovas csapatok, tüzérek, gyalogosok sorakoznak kijelölt helyeiken. Az ágyúzás egyáltalában nem zsenirozza őket, úgy látszik, más irányban van a lövöldözés, de nem tudjuk kivenni, honnét és hová lönek, nem tudjuk, hogy az oroszok fegyverei vagy a mieink szólnak.

Öt óraker az én osztagom is készen áll indulásra. Egymás után indul a sok munkás, félórát idő alatt elrombolni azt, amit hosszú, fáradságos munka és rengeteg pénz árán oly gondosan építettek.

Minekünk a váróv közepén épült municionsraktárat és az árokban felhalmozott munitiót kellett felrobbantanunk.

Amint a műszaki tiszt megérkezett, azonnal elindultunk a raktárak irányában.

Komorán bámulnak ránk a nehéz, fülledt hajnali levegőn át körös-körül a várdombok. Az ágyúzó csendesedik mindenfelé, csak a kézfegyver ropogása hallatszik rettentően.

Az előttünk elterülő síkon itt-ott hatalmas láng csap fel, mikor a láng helyére érünk, autórómokat látunk.

Közelben kopácsolások hallatszanak, látjuk, hogy düledeznek a táviró és telefon póznák. Ott azok a munkások dolgoznak, kiknek a táviró- és telefonvezetékeket kell elpusztítaniok. (Folyt.) *Dr. Dzurik J.*

HIREK

Városparancsnok Jászapátiban. Folyó hó 14-én Farkas Jenő elvtárs városparancsnok elhagyta hivatalát Jászapátin, a járásbíróház épületében, az emeleten. Jászapátiról elutazni ezentúl csak indokolt esetben és csakis a városparancsnok engedélyével lehet.

A munkaügyi bíróság tárgyalásait megszüntették. Az igazságügyi népbiztos a munkaügyi bíróságnak már kitűzött tárgyalásait és a hozott ítéletekből folyó végrehajtásokat további intézkedésig megszüntette.

Katonai loátvétel. Kedden a 32-es vasas tüzérek részére 66 drb lovat szerszámmal és pokróccal és 20 drb kocsit vett át a jászapáti gazdáktól a katonai bizottság.

Hétfőn Jászszentandrason volt loátvétel. Ott 15 lovat és 10 kocsit vett át a katonaság. Az átvett lovak és kocsik árát a legközelebbi napokban kifizeti a hadvezetőség.

Jelentkezni köteles lajstromozás céljából mindenki 18-tól 45 éves korig és pedig a 18 évesek

akkor is, ha a f. évben töltik be ez életévüket, a 45 évesek csak akkor, ha még nem töltötték be.

Cukor érkezik. A petőházi cukorgyártól a járás közönsége részére a napokban 170 métermáza nyerscukor érkezik, amely rövidesen kiosztásra kerül.

Villamos vasút Szolnokon. A szociális termelés népbiztosságának villamosvasúti osztálya megkezdte az előmunkálatokat az irányban, hogy Szolnokon villamvasutat létesítsen.

Hir a postáról. Vasárnap és ünnepnap ezentúl csak táviró és távbeszélő szolgálat lesz a postán és csak táviratot és expressz küldeményt kézbesítenek. Minden egyéb postai szolgálat szünetel. Magán ajánlott leveleket ez idő szerint hétköznapokon sem vesz fel a posta.

Sporthirek. A jászkeséri MTE a jászapáti MTE második csapatával vasárnap, f. hó 18-án délután 4 óraker barátságos mérkőzést tart a helybeli vásártéri pályán. Ugyancsak vasárnap délután a helybeli MTE első csapata a jászladányi MTE-vel méri össze erejét egy barátságos mérkőzésben Jászladányon.

Színészet. A propaganda-bizottság 14 tagú színtársulata f. hó 11-én és 12-én délután és este előadásokat tartott Jászapátin, az Ipartestület színpadán. Egyfelvonásos művek, párjelenetek, magánszámok, szavalat, ének és artista-mutatványok kerültek színre. Leghatásosabb volt az Internacionálé eléneklése és a Marseillaise. Minden előadás zsúfolt ház előtt folyt le. Hétfőn délután az iskolák növendékei részére külön előadás volt. A társulat tőlünk Jászdózsára ment.

Halászosok figyelmébe. A földmivelésügyi népbiztosság elrendelte, hogy a halászati üzemek a birtokukban lévő összes halászati szerszámokról azonnal pontos leltárt küldjenek be a népbiztosság halászati osztályához Budapestre.

A rokkantak, hadiözvegyek és árvák ügyei mindenkor és mindenütt soron kívüli gyorsasággal intézendők el. A mulasztást követő hivatali közegeket szigorúan megbüntetik.

Bútorreladási és szállítási engedélyt mindenütt csak a bútorfelosztó hivatal adhat. Elrejtett bútorokról az országos bútorfelosztó hivatalnak azonnal jelentés teendő. Leltárt csak hivatalos közegek vehetnek fel. Vidéken a munkástanácsok lakásbizottságai minden rekvirált lakásban leltárt kötelesek készíteni a bútorokról és azt azonnal be kell küldeniök az országos bútorrelosztó hivatalnak.

Nincs többé tanár, csak tanító. A közoktatásügyi népbiztosság elrendelte, hogy ezentúl

minden tanítással foglalkozó oktatómunkást tanítóknak kell nevezni. Rendelet törli el az osztályozást még a magaviseletből is. Tanév végén a tanítói értekezlet megállapítja, hogy a tanuló mehet-e felsőbb osztályba vagy nem. Bizonyítványt csak erről a határozatról állítanak ki. Nyomatott értesítőket ezentúl egy tanintézet sem adhat ki. Az elemi iskolákat mindenkinek el kell végeznie, középiskolába azonban csak a tehetséges gyermekeket veszik föl.

A hazai bor értékesítése valutajavítási célokra. A legutóbbi két év nagy bortermését a Kormányzótanács tisztán kivitelre szánja, hogy a háborúban leromlott valutát megjavítsa. A kivitt és értékesítést egy központi iroda fogja intézni. Csak ez ajánlhat a külföldnek bort. A megrendeléseket felosztják az egyes borkereskedők között. A bor mindig a kereskedő cég neve alatt megy ki külföldre. Szakértők mennek a borvásárló külföldi államokba s felveszik a rendeléseket. Ausztriába a legközelebb már 40 ezer, Németországba 100 ezer hektoliter bort fogunk kiszállítani. A borárak a következők: egység ár 7 K 50 f, a 10 százalékosnál alacsonyabb bor 6 K 50 f, a magasabb legfeljebb 8 K 50 f.

Megvételre keresek jó karban levő, karika-hajós Singer-varrógépet. Ajánlatokat a lap kiadó-hivatalába kérek.

Óvás! Hamisítás!

Felhívom a n. é. közönség figyelmét arra, hogy az általam gyártott, közkedvelt

Modiano Club Specialite

szivarkahüvely bűnös módon meghamisítva került forgalomba, úgyannira, hogy a hamisító nemesak belástromozott névjegyemet használta teljesen azonos színekkel és rajzzal, de még névalírásomat is ráhamisította készítményeire.

A tettes és bűntársai ellen ügyvédem, dr. Mayer Jenő úr által a bünvádi eljárást folyamatba tettem.

Hogy azonban a n. é. közönséget egy értéktelen hamisítványnak az én gyártmányommal azonos áron való további vásárlásától s így károsodástól megóvjam, nyomtatékosan kiemelem, hogy az én szivarkahüvelyem teljesen póttanyagmentes, az egészségre egyáltalában nem ártalmas papírból készül s gyártmányom a hamisítványtól igen könnyen megkülönböztethető az által, hogy az általam készített hüvely mindegyikébe cég-alírásom víznyomással van benyomva.

S. D. MODIANO.

Tejtermékek csak szállítási igazolvánnyal szállíthatók. A tehén-, bivaly- és juhtejből készült tejszín, tejföl, sajt, túró stb. vasuton, postán vagy gépkocsin ezentúl az országos tejtermék központ (Budapest, Drégely-utca 2—8 sz.) által kiállított igazolvánnyal szállítható. E rendelet május 25-én lép életbe. Aki a rendeletet megszegi, forradalmi törvényszék elé kerül.

Kik lehetnek földbiztosok? A földművelésügyi népbiztosság által kiküldött földbiztosok kétféleképpen kinevezést mutathatnak fel. Az egyiket azok kapják, akiket járási birtokrendező biztosokként küldöttek ki. Miután ezekre a biztosokra rendkívül nagy számban és gyorsan volt szükség, megválogatásuk nem volt lehetséges. A nagy többség megfelelő előképzettséggel nem rendelkezett. Éppen ezért a népbiztosság a megyei tanácsokat és direktoriumokat körtáviratban felhatalmazta arra is, hogy amennyiben e biztosoknak működését akár politikai, akár más szempontból kifogásolnák, őket a saját hatáskörükben fel is függeszthetik. Megbizólevelet mutathatnak fel azok is, akik a termelő szövetkezetté alakult és esetleg előzőleg a saját birtokukat képező gazdaság vezetésére lettek kirendelve. Ilyen megbízást a népbiztosság csak azoknak adott, akiket az érdekelt cselédség és munkásság írásbelileg kért a szövetkezet élére és e kéréshez a munkástanács is hozzájárult. Mindazok, akik az érdekeltek kívánsága nélkül a földművelésügyi népbiztosságra hivatkoznak, közönséges csalók és a forradalmi törvényszék elé kerülnek. Egyébként a földművelési népbiztosság a mezőgazdasági proletárok részére hamarosan gazdaság-vezetői tanfolyamot állít fel.

Új iskola az új Tanácsköztársaságban. A forradalmi újítások nem hagyták nyom nélkül az iskolákat sem. Ennek az új szellemnek megfelelő legkiválóbb előkészítő és korrepetáló intézete az országnak a budapesti *Fővárosi Seminárium tanintézet*. Magánvizsgák sikere, gyengébb tehetségűek tanítása csak ezen intézetben van biztosítva. Gyorsírás. Könyvvitel. Világnyelvek. Vizsgaengedélyek. Nyaraló 4 hetes szórakozó előkészítés. Bővebb felvilágosítást személyes vagy levélbeli megkeresésre *Kálmán Jenő igazgató ad Budapest VII., Almássy-tér 3.*

Komjádi Jenő gyöngyösi fogorvos minden szerdán és csütörtökön Jászapátián rendel a jászberényi úton lévő Gyöngyösi-házban.

A jászapáti szocialista műkedvelő társaság megalakult és nagy lelkesedéssel készül első bemutató előadására. Városunk érdemes nyugalmazott színművésze, Körösi Bertalan rendezése alatt már javában folynak a próbák, úgy, hogy a bemutató előadás már a jövő hét folyamán meg-

tartható lesz. Az iparoskörü szinpadon gyökeres változtatások és átalakítások történnek, hogy a legkényesebb igényeket is kielégítsék. Az előadások sorozatosak lesznek, változó műsorral, hogy a szellemi szórakozást Jászapáti lakosainak szélesebb rétegeivel is megkedveltessék és a szociális tárgyú előadásokkal a legújabb kor eszméit a nép lelkébe beültessék. A társaság első sorban a régi, kipróbált erőkből van összeállítva, az ifjabb kor legjobb erőinek a bevonásával. Jászapáti közönsége már is feszült várakozással tekint a társaság működése elé, hogy annak bemutató előadásán régi kedvenc műkedvelőit üdvözölhesse. A társaság tagjai eddig a következők: Szabó Etuska, Szabari Rózsika, Göncö Juliska, Vincze Mariska, Papp Etuska, Kovács Veronka, Kaufmann Erzsike, Tolvaj Rózsika, Sipos Franciska, Bugyik Tercsike, Bodnár Erzsike, Szatmári Ilonka, Sipos László, Körösy Bertalan, Szalkári János, Marton István, Fekete Andor, Szabari Sándor, Szabari Imre, Szalkári István, Szalkári Antal, Vincze József, Gömöri Imre, Jakkel István, Sipos János, Laclavik Gyula, Práger István és Farkas F. Kálmán.

Népgyűlés Jászszeptandráson. F. hó 13-án délelőtt 10 órakor Surányi Jenő elvtárs nagy hallgatóság előtt agitációs beszédet tartott Jászszeptandráson. Lelkes szavakkal buzdította a fiatalságot a proletárruralom megvédésére, az idősebb gazdákat pedig a többtermelésre. A szép beszédet a hallgatóság nagy tetszéssel fogadta.

Kimélni kell a tenyészállatokat. A földmívelésügyi népbiztosság lelkes felhívást intézett a vörös katonákhoz, hogy mindenütt, ahol veszélybe kerül a tenyészállat, mindent kövessenek el annak megmentésére, mert az ma pótolhatatlan kincs s nemcsak az állattenyésztés ügye, de életfentartásunk is ettől függ.

Emelkednek a takarékbetétek. Mióta a tanácskormány rendelete szerint az új betétek fölött a betevek korlátlanul rendelkezhetnek, a betétek emelkednek. A postatakarékpénztárnál áprilisban száz millióval emelkedett a betét. Májusban előreláthatóan még nagyobb lesz az emelkedés.

A cséplési benzin biztosítása. A cséplőmotor tulajdonosok kötelesek a hajtóanyag szükségletét f. hó végéig a szokásos módon és az eddig használt űrlapokon a földmívelési népbiztosság talajművelési ügyosztályánál (Országháztér 11), mindenfajta kenőolaj és gépszír szükségletet pedig az ásványolaj hivatalnál (Józseftér) bejelenteni. A bejelentés adatainak helyességét a helyi munkástanácsokkal igazoltatni kell. Kölcsönhordók visszaküldendők.

Méhészetről kötelesek a tulajdonosok 8 nap alatt a munkástanács kiküldöttje jelenlétében kimutatást készíteni és azt a földmívelési népbiztosság méhészeti ügyosztályához beküldeni. Igazolt esetekben inséges méhcsaládok megmentésére kristálycukor utaltatik ki. Az országos méhészeti egyesület és a méhészeti egyesületek orsz. szövetsége feloszlott és az ügyek vitelével a pestmegyei méhészszövetség elnöksége bízott meg. Helyisége: Üllői-út 25.

Anyakönyvi hírek. Május 8-tól 16-ig Jászapáti községben születtek: Hegedűs József—Mazán Gabriella fia László, Gyenezs Imre—Pásztor Viktória leánya Mária, Kocka Pál—Berente Rozália fia Pál, Balla Dávid—Berente Piroska leánya Piroska; meghaltak: Vincze Pál 9 éves, szervi szívbaj, Farkas Piroska 15 éves, tüdővész, özv. Mérei Istvánné sz. Mikecz Zsuzsanna 64 éves, aggkór, Pongo József 58 éves, gutaütés, Sinkó K. Lászlóné sz. Antal Mária 36 éves, tüdővész. *Házasságot kötöttek:* Lóczi Mihály Gonda Franciskával, Lóczi József Holló Máriával, Járvás Miklós Lóczi Margittal, Ádám Balázs Tóti K. Máriával, Tajti Balázs Tajti Erzsébettel, Miklós Bálint Lóczi Juliannával, Borbás Ferenc Szlavik Erzsébettel, Sarkadi Gábor Kocsis Petronellával, Farkas L. Miklós Járvás Máriával, Ballagó Dezső Csöke Erzsébettel, Csöke István Lóczi Erzsébettel, Urbán József Jász Eleonórával, Bugyi Lajos Nyitrai Jusztinával, Andrási Gábor Pásztor Jusztinával, Andrási István Pásztor Juliannával.

IMRIK ÉS BUSAY KÖNYVNYOMDAI VÁLLALATA JÁSZAPÁTI (Hevesi-út).

Telefon: JÁSZAPÁTI 26.

Újságok, folyóiratok, könyvek, levélpapírok, borítékok, körlevelek, meghívók, eljegyzési kártyák, cégkártyák, névjegyek, gyászjelentések, plakátok és mindennemű nyomtatványok gyors és izléses kivitelben való elkészítése.

Bélyegzők és pecsétnyomók gyártása.

Koczka és Társa

mezőgazdasági gépjavító-
és épület-lakatos munkák
vállalata

Jászapáti.

VÁLLAL gözgépek, motorok (magánjáróvá)
alakítását, cséplőgarnitúrák, mezőgazdasági
gépek javítását. Kazánkovács munkákat.
Hengerfúrást, dugattyúgyűrűk, egyenes- és
görbe tengelyek készítését.

Épület- és műlakatos munkák. Sír-rácsok,
sírkeresztek, kiváló jó takaréktűzhelyek készí-
tését. **Kocsikovács- és bognár-munkák.**
Kész kocsik alkatrészek és új kocsik
készítése.

Cséplőgarnitúrák eladása és cserélése.

KOCZKA ANDOR

könyv-, papir- és
írószer-kereskedése
Jászapáti, (Fő-utca)

A megjelenő könyv-
újdonságokat, bárhol és
bármikor megjelent mű-
veket, ugymint: szépiro-
dalmi, művészeti és
iparművészeti, valamint
tudományos műveket,
továbbá ipari, kereske-
delmi szakmunkákat a
legrövidebb idő alatt
szállítok.

Zeneműveket postafor-
dultával szállítok.

Halló!

Halló!

Kinek van
használt

hanglemeze?

Régi vagy törött hangleme-
zeket, míg az anyaghiány
tart, legmagasabb áron ve-
szünk vagy cserélünk

WÁGNER

országszerte elismert elsőrendű magyar
hangszer és beszélőgépek nagy áruháza

Budapest, József-körút 15.

Fiók: IX., Ráday-utca 18.

Beszélőgépek

1500 koronáig.

Árjegyzék ingyen.

LAJKÓ JÓZSEF

kárpitos

JÁSZAPÁTI, (Kiséri-út, a
Lassányi I. alsó házában)

Elvállal mindennemű di-
ván, fotel, féderes ágybetét
és kocsiiülés készítését és
javítását.

Vesz és elad minden-
féle használt, de jókarban
levő bútort.

